

# การปฏิรูปปฐมวัยในสิงคโปร์

สิริกอร์ มณีรินทร์

สถาบันวิทยาลัยชุมชน

Sirikorn Maneerin

Institute of Community Colleges

## บทคัดย่อ

สำหรับแวดวงการศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 และมาตรา 258 จุดประกายและสร้างความหวังว่าการปฏิรูปการศึกษาจะเกิดได้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นครั้งแรกที่รัฐธรรมนูญไทยบัญญัติเกี่ยวกับการดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก

ผู้เขียนอยู่ในกลุ่มคนไทยที่อยากเห็นการเปลี่ยนแปลง จึงใช้เวลาช่วยสภาปฏิรูปฯ ทั้งสองสภาเพื่อจัดทำข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปการศึกษา 3 ปีผ่านไป...ยังไม่เห็นสิ่งใดเป็นรูปธรรมชัดเจนดังที่ทราบกันอยู่ ล่าสุดนี้ ก็คิดกันว่า...เอาเถิด อีกสักครั้ง จึงรวมกลุ่มกันไปช่วยคณะอนุกรรมการเด็กเล็ก ในคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา จัดทำแผนเกี่ยวกับเด็กเล็ก (นิยามตามรัฐธรรมนูญ) ในแผนการปฏิรูปแห่งชาติ และจัดทำ ร่าง พ.ร.บ.การปฐมวัย พ.ศ. ... ซึ่งสามารถคลิกดูได้ที่ [www.thaiedreform.org](http://www.thaiedreform.org)

เมื่อเร็ว ๆ นี้ ผู้เขียนได้พาคณะครูและผู้บริหารของสถาบันวิทยาลัยชุมชนไปดูการบริหารจัดการปฐมวัยที่สิงคโปร์ ซึ่งความเปลี่ยนแปลงเชิงระบบในวงการปฐมวัยเกิดขึ้นประมาณ 6 ปีมาแล้ว ขอแบ่งปันแนวทางการพัฒนาการปฐมวัยของประเทศเล็ก ๆ นี้ในบทความนี้

สิงคโปร์และหลายประเทศในปัจจุบันเผชิญปัญหาคล้ายกัน ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว พ่อแม่ทำงานทั้งคู่ ชาติที่เลี้ยงลูกที่ไวใจได้ช่วงไปทำงาน ความต้องการศูนย์ดูแลเด็กแบบเต็มวันมากขึ้น ศูนย์ดูแลเด็กหรือผู้จัดบริการมีคุณภาพแตกต่างกัน โอกาสความก้าวหน้าของครูและพี่เลี้ยงเด็กน้อยกว่าสายอาชีพอื่น นอกจากนี้ พ่อแม่ชาวสิงคโปร์จำนวนหนึ่งนิยมติวเข้มและให้ลูกเรียนหนักตั้งแต่อนุบาล

ตั้งแต่สมัย ลีควงยูมาแล้ว ทุกวันชาติในเดือนสิงหาคม เป็นวาระสำคัญที่นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์จะกล่าวสุนทรพจน์ที่เรียกว่า National Day Rally Speech ประกาศนโยบายสำคัญพร้อมเชิญชวนให้ประชาชนร่วมมือเพื่อพัฒนาประเทศให้อยู่รอด

นายกรัฐมนตรีลี เซียน ลุง ได้กล่าวถึงการพัฒนาปฐมวัยถึง 2 ครั้ง ในสุนทรพจน์วันชาติปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2560

ครั้งแรก ชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาการในปีแรก ๆ ของชีวิตว่า “เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมเปิดรับเต็มที่ต่อ การเรียนรู้ การรอ การแบ่งปัน ทักษะสังคม ส่งผลต่อไปในชีวิต ทั้งการงานและการไม่ข้องแวะกับยาเสพติด หรืออาชญากรรม” แล้วนายกฯ ลี เซียน ลุง ก็ประกาศ 3 สิ่งสำคัญที่รัฐบาลจะทำเพื่อเด็ก Preschool หรือก่อนวัยเรียน ดังนี้

1. ตั้งองค์กฤษฎา (Statutory Board) เพื่อกำกับดูแลเด็กก่อนวัยเรียน
2. ยกระดับคุณภาพทั้งครูและผู้จัดการด้านปฐมวัย
3. เงินช่วยครอบครัวรายได้น้อย

ข้อความในสุนทรพจน์นี้บอกเราว่าพ่อแม่ชาวสิงคโปร์ก็ไม่ต่างจากพ่อแม่ไทย นายกา ลี พูดถึงพ่อแม่ ชาวสิงคโปร์ตอนท้ายว่า ขอร้องขอให้ลูก ๆ ของท่านได้ใช้ชีวิตในวัยเด็ก ช่วงก่อนวัยเรียน ก็คือสอนเด็ก ๆ ให้มีทักษะที่จะเรียนรู้ได้ดีที่สุดในวัยนั้น ๆ เช่น ภาษา ทักษะสังคม การใช้กล้ามเนื้อ ไม่ใช่เอาแบบเรียนประถม 1 ประถม 2 มาท่องจำ ทำแบบฝึกหัดล่วงหน้า คุณจะทำร้ายลูก ทำให้เขาทุกข์ทรมาน แทนที่จะเติบโตอย่างสมดุลและมีความสุข กลายเป็นคนแคบและประสาทเสีย มันดีกว่าแน่นอนที่จะให้ลูกเรียนรู้ผ่านการเล่น

ทั้งนี้ นายกา ลีกล่าวว่า รัฐควรมีบทบาทเกี่ยวกับการปฐมวัย แต่ต้องไม่ทำเองทั้งหมด ควรให้มีผู้จัดการหลากหลาย ให้พ่อแม่มีทางเลือกได้ตรงความต้องการ เพราะเด็กแต่ละคนย่อมไม่เหมือนกัน

**นโยบายเด็กปฐมวัยที่นายกา ลีประกาศไว้** เกิดผลเป็นรูปธรรมชัดเจนทุกข้อ ที่น่าสนใจคือ ในปีต่อมา พ.ศ. 2556 รัฐบาลตั้ง Early Childhood Development Agency หรือ “สำนักพัฒนาเด็กปฐมวัย” ขึ้น สังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและครอบครัว แต่ทำงานร่วมกันสองกระทรวงคือ กระทรวงพัฒนาสังคมฯ และกระทรวงศึกษาธิการเพื่อ “ดูแลเด็กอายุ 2 เดือน-7 ปี 175,000 คนและพ่อแม่ ครูและพี่เลี้ยงเด็ก 17,000 คน กำกับมาตรฐานของศูนย์ดูแลเด็ก 1,400 แห่ง โรงเรียนอนุบาล 400 แห่ง”

**สำนักงานพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศสิงคโปร์** เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่เบ็ดเสร็จในตนเอง กล่าวคือ กำกับดูแลทั้งเป็นผู้ออกใบอนุญาต หรือเพิกถอนการจัดตั้งศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล (ตาม พ.ร.บ. ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย Early Childhood Development Centre Act ซึ่งบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2560) โดยกลุ่มภาคเอกชน ยื่นข้อเสนอและทำตามข้อกำหนดกับตัวชี้วัดต่าง ๆ **โดยใบอนุญาตมีอายุ 5 ปี**

ขอลงถึงอำนาจหน้าที่หลัก ของสำนักงานนี้ให้เห็นภาพชัดเจน

1. กำหนดมาตรฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพปฐมวัย ซึ่งรวมถึงกฎระเบียบ การประกันคุณภาพ กำกับติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล ให้เป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัด
2. จัดให้มีการฝึกอบรมพี่เลี้ยงและครูปฐมวัย โดยมีแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านกายภาพและกำลังคนสำหรับปฐมวัย ดูแลการพัฒนาครูปฐมวัยและให้ทุนวิจัยแก่ครู จัดทำกรอบมาตรฐานหลักสูตรและกระบวนการดูแลพัฒนาและจัดการเรียนรู้อย่างที่เรียกว่าโปรแกรมสำหรับศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล
3. พิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนและเงินทุน แก่ศูนย์และโรงเรียน แก่พ่อแม่ที่มีรายได้น้อยและปานกลาง ทั้งนี้จำนวนเงินอุดหนุนที่จัดสรรแก่ครอบครัว ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การทำงานของมารดาและประเภทของการบริการที่เด็กได้รับ หากพิสูจน์ได้ว่าแม่ไปทำงาน 56 ชั่วโมงขึ้นไปต่อเดือน และรายได้ของครอบครัวไม่เกิน 7,500 เหรียญสิงคโปร์ ครอบครัวจะได้รับเงินช่วยเหลือ
4. ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฐมวัยที่ถูกต้องแก่สังคมและพ่อแม่
5. รักษาภาพลักษณ์ที่ดีและความเป็นมืออาชีพของสายงานปฐมวัย

ปี พ.ศ. 2561 เป็นปีที่ 5 ของการจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีบุคลากร 230 คน ผู้บริหารองค์กรกล่าวถึงเหตุผลที่ประสบความสำเร็จในการทำงานว่าเป็นเพราะการทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตรร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้ให้บริการโดยมุ่งทำงานเพื่อการพัฒนาาร่วมกัน การประเมินศูนย์และโรงเรียนจึงเป็นไปอย่างราบรื่นและได้รับความ

ร่วมมือที่จะปรับปรุงข้อที่พึงแก้ไขเสมอ

ปีที่ผ่านมานี้เอง นายกฯ ลี เซียน ลุง ประกาศนโยบายปฐมวัยอีกครั้ง โดยกล่าวว่าต้อง “เตรียมคนหนุ่มสาว สิ่งจำเป็นสำหรับโลกใหม่ ๆ” เพื่อประโยชน์อย่างยั่งยืนของชาติ รัฐบาลตั้งใจทำ 3 เรื่องที่สำคัญยิ่งสำหรับความสำเร็จ และความผาสุกของชาติ เพื่อคนรุ่นปัจจุบันและคนรุ่นอนาคต ได้แก่ 1) พัฒนาการปฐมวัย 2) ทำสงครามกับ โรคเบาหวาน และ 3) สร้างประเทศชาญฉลาดด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเต็มที่เพื่อสร้างงานและโอกาสให้ คนสิงคโปร์ทุกคน

“One, building up our preschools so that every child, regardless of his family background, starts well and has a bright future. Two, fighting diabetes, because many Singaporeans suffer from it, not only the old, but increasingly younger people too, and three, making Singapore a Smart Nation, by using IT to the full, to create jobs and opportunities for all Singaporeans...”

แนวทางพัฒนาปฐมวัยต่อไปคือสร้างความแข็งแกร่งทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพของศูนย์ดูแลเด็กและ โรงเรียนอนุบาล ยกกระดานซีพของครูปฐมวัยให้มั่นคงขึ้นเพื่อเชิญชวนคนดีและเก่งเข้ามาสู่อาชีพนี้ สัญญา 4 ข้อ ของ รัฐบาลในสุนทรพจน์ครั้งนี้คือ

1. ใน 5 ปีข้างหน้าเพิ่มจำนวนที่เรียนในศูนย์ดูแลเด็กและโรงเรียนอนุบาล 40,000 แห่ง เป็น 200,000 แห่ง เนื่องจากมีความขาดแคลนสูงโดยเฉพาะเด็กเล็ก ๆ ก่อน 4 ขวบ และผู้หญิงทำงานมากขึ้น
2. ให้กระทรวงศึกษาธิการตั้งโรงเรียนอนุบาลเพิ่มขึ้นจาก 15 แห่งเป็น 50 แห่งเพื่อวิจัยแนวคิดใหม่เป็นต้นแบบโรงเรียนอนุบาลคุณภาพ
3. จัดตั้งสถาบันครูปฐมวัยแห่งชาติ The National Institute of Early Childhood Development (NIEC)
4. เพิ่มงบประมาณพัฒนาปฐมวัยจากที่ใช้อยู่ 840 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ เป็น 1.7 พันล้านเหรียญสิงคโปร์ ภายในปี ค.ศ. 2022

สามวันหลังสุนทรพจน์เกี่ยวกับปฐมวัยเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2560 กระทรวงศึกษาธิการก็ตั้ง Mrs. Loke-Yeo Teck Yong เป็นผู้อำนวยการคนแรกของสถาบันพัฒนาครูปฐมวัยแห่งชาติ (NIEC) ในวัย 50 ปี เธอมี ประสบการณ์ในการจัดตั้งโรงเรียนอนุบาล 15 แห่งให้แก่กระทรวงศึกษาธิการและช่วยพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการ เรียนรู้ด้านปฐมวัยมาก่อน

สถาบันนี้จะรวมวิทยาลัยอาชีวะของรัฐ 4 แห่งและเอกชน 1 แห่ง (Institute of Technical Education, Ngee Ann and Temasek polytechnics, NTUC's Seed Institute) ที่เปิดสอนหลักสูตรครูปฐมวัยเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อความเป็นเอกภาพของการผลิตและพัฒนาครูปฐมวัย เป็นการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนวัตกรรมการบริหารจัดการไว้ พรหมแดนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ของประเทศสิงคโปร์ที่มุ่งเน้นที่ประโยชน์ของการพัฒนาพลเมือง โดยรวม วิทยาลัยอาชีวะของรัฐ 4 แห่งและเอกชน 1 แห่ง ที่เปิดสอนหลักสูตรครูปฐมวัยเข้าไว้ด้วยกัน สถาบันพร้อมจะรับ นักศึกษารุ่นแรกในเดือนมกราคม พ.ศ. 2562

Mrs. Loke-Yeo Teck Yong เดินทางมาร่วมประชุมกับคณะของเราที่วิทยาลัย Ngee Ann กล่าวว่าขณะนี้ อยู่ ระหว่างการยกร่างกฎระเบียบและระบบบริหารงานบุคคลของวิทยาลัยที่รวมตัวได้ร่วมกันให้เป็นเอกภาพ ไม่มีผู้เสีย ประโยชน์ สถาบันจะรวมเฉพาะส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยให้เข้ามาอยู่ด้วยกันเท่านั้น สถาบันครูปฐมวัย แห่งชาตินี้จะขึ้นอยู่กับสถาบันพัฒนาครูแห่งชาติ National Institute of Education (NIE) ซึ่งผลิต พัฒนาและวิจัย

เกี่ยวกับครูและการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสถาบันพัฒนาครูปฐมวัยในการออกแบบหลักสูตร และการฝึกอบรมครูปฐมวัยทั้งระบบ

แต่เดิมการจัดการศึกษาปฐมวัยในวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นไปในลักษณะไร้การกำกับทิศทาง เมื่อมีการจัดตั้งสถาบันครูปฐมวัยแห่งชาตินี้ ก็เชื่อว่าจะทำให้ภาพรวมของการผลิตและพัฒนาครูปฐมวัยมีความแข็งแกร่งและเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น โดยจะเปิดหลักสูตรระดับ Diploma และประกาศนียบัตร และพัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ ที่หลากหลาย มีทั้งสำหรับความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น หลักสูตรด้านดนตรีและศิลปะในการดูแลและพัฒนาเด็ก เป็นต้น การดูแลเด็กกลุ่มที่มาจากครอบครัวพหุวัฒนธรรม มีทั้งระดับอนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือฝึกอบรมต่อเนื่อง สำหรับผู้ที่ต้องการเปลี่ยนเส้นทางอาชีพ อันที่จริง วิทยาลัยบางแห่งเช่น Ngee An Polytechnic ซึ่งเปิดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จัดหลักสูตรในลักษณะบูรณาการกับศาสตร์อื่นอยู่แล้วเช่น นักศึกษาอาจเลือก Early Childhood Education หรือ Child Psychology & Early Education หรือ Tamil Studies with Early Education ในส่วนของหลักสูตร Chinese Studies เปิดสอน 3 สาขา ได้แก่ Education Track, Business Chinese Track และ Chinese Early Childhood Teaching Track

อาจกล่าวได้ว่า สิงคโปร์เป็นเกาะเล็ก ๆ มีพลเมืองแค่ 5-6 ล้านคน อะไร ๆ ก็ทำได้ง่าย แต่ความเป็นประเทศเล็กก็มีข้อจำกัดที่ต้องระวัง ถึงทุกวันนี้ ชายชาวสิงคโปร์มีหน้าที่ต้องเกณฑ์ทหารอย่างเคร่งครัด ผู้เขียนคิดว่าโชคดีของคนสิงคโปร์อยู่ที่ ผู้นำประเทศมีวิสัยทัศน์และความรู้ ผู้นำแต่ละท่านตระหนักว่าประเทศไร้ทรัพยากรใด ๆ เช่นนี้ ความอยู่รอดอยู่กับการมุ่งพัฒนาประชากรให้มีปัญญา และสมรรถนะในการแข่งขัน ดังที่นายกรัฐมนตรี โก๊ะ จก ตง กล่าวเมื่อวันชาติ ในปี พ.ศ. 2543 ว่า “อนาคตเป็นของประเทศที่ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์สูงสุดจากข้อมูลความรู้และเทคโนโลยี” การวางแผนพัฒนาคนให้เป็นประเทศเศรษฐกิจฐานความรู้ จึงมียุทธศาสตร์ต่อเนื่องจริงจัง ดังเห็นได้จากการขับเคลื่อน “ยุทธศาสตร์และแผน Library 2000” ซึ่งร่างเมื่อปี พ.ศ. 2538 เพื่อให้คนสิงคโปร์ไปใช้ห้องสมุด รักการอ่านและมีความรู้ นำพาประเทศให้เป็นศูนย์กลางข้อมูลความรู้ในภูมิภาค เวลาผ่านไปมากกว่า 20 ปี ยุทธศาสตร์และแผนห้องสมุดนี้ ประสบความสำเร็จและปรับไป 2-3 แผนแล้ว รัฐบาลก็ยังไม่หยุดแผนพัฒนาคนให้รักการอ่าน

เมื่อนายกฯ ลี กล่าวว่าจะเพิ่มงบประมาณเพื่อพัฒนาปฐมวัย เขาย้ำด้วยความเชื่อมั่นว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าสำหรับประเทศ แล้วปิดท้ายว่า “เมื่อรัฐทำหน้าที่เต็มที่ ก็ถึงคราวที่รัฐขอให้พ่อแม่ทำหน้าที่พลเมืองบ้าง คือขอให้กำเนิดบุตรมากขึ้น” คำล่าสุดนี้เองที่เป็นหัวใจของนโยบาย

เช่นเดียวกับหลาย ๆ ประเทศ สิงคโปร์มองนโยบายปฐมวัยว่าไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของผู้หญิงและเด็กที่อ่อนแอเท่านั้น นี่คือนโยบายสังคมที่เชื่อมโยงกับนโยบายเศรษฐกิจและการสร้างอนาคตของชาติ เพื่อให้ประเทศมีกำลังคนทำงานเข้มแข็ง สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจ และทำให้พ่อแม่วัยหนุ่มสาวมีลูกหลานให้เป็นกำลังของชาติต่อไป ไม่ปล่อยให้ประเทศมีแต่ผู้สูงวัยดังที่หลายประเทศกำลังประสบเวลานี้

**ในห้วงเวลาแห่งโอกาสสำคัญของการเสนอให้เกิดการปฏิรูปเพื่อเด็กปฐมวัยของประเทศ อะไรที่ไทยควรนำมาปรับจากตัวอย่างของสิงคโปร์**

นอกจากการจัดหลักสูตรครูปฐมวัยแบบบูรณาการข้ามสาขากันดังกล่าวมาแล้ว ขอเชิญชวนให้ศึกษาแนวทางการพัฒนากรอบหลักสูตรการพัฒนาดูแลเด็กปฐมวัยตั้งแต่ก่อนอนุบาล จนถึงอนุบาล ซึ่งมีการจัดทำกรอบหลักสูตรฉบับพ่อแม่แจกด้วย เพื่อค้นหาความต่างจากกรอบหลักสูตรไทย อันที่จริงสิ่งที่ระบบการศึกษาปฐมวัยสิงคโปร์

วางกรอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ 8 ข้อ ก็เรียบง่าย ดังนี้ รู้ว่าอะไรผิด-ถูก เต็มใจที่จะแบ่งปันและผลัดกันกับผู้อื่น...สามารถเชื่อมโยงกับผู้อื่น มีความอยากรู้อยากเห็นและอยากค้นคว้า...สามารถฟังและพูดด้วยความเข้าใจ...มีความรู้สึกสุขสบายและพอใจกับตนเอง ได้พัฒนาทางกาย การเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กันดี มีสุขนิสัยที่ดี เข้าร่วมกิจกรรมทางศิลปะหลากหลายด้วยความสนุกสนาน รักครอบครัว เพื่อน ครูและโรงเรียนของตน

ในความเห็นส่วนตัวของพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ช่วงปฐมวัยที่สิงคโปร์ 6 ด้าน มีความเป็นสากลตรงกับกรอบหลักสูตรของไทย กล่าวคือ การแสดงออกทางสุนทรีย์และความคิดสร้างสรรค์ การค้นพบโลกรอบตัว ภาษาและการอ่านออกเขียนได้ ทักษะพัฒนาการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ การคิดคำนวณ พัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ เชื่อว่ามีศูนย์ดูแลเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลหลายแห่งที่มีนวัตกรรมการดูแลเด็กได้ตีพิมพ์ไม่แพ้กัน อาจจะลึกซึ้งอบอุ่นด้วยการบ่มเพาะทางวัฒนธรรมด้วยซ้ำ

สิ่งที่น่าประทับใจที่สิงคโปร์นั้นคือการบริหารจัดการภาครัฐที่มีทิศทางการขับเคลื่อนเป็นระบบมีเอกภาพชัดเจน ผู้เขียนเชื่อมั่นว่า รัฐบาลสิงคโปร์ไม่อาจขับเคลื่อนนโยบายไปสู่ภาคปฏิบัติได้เลยหากปราศจากการตั้งสำนักงานพัฒนาเด็กปฐมวัยเมื่อปี พ.ศ. 2556 ซึ่งเปรียบเสมือนการปลดล็อกปัญหาของการบริหารงานปฐมวัยที่ทุกประเทศประสบ คือ ทำอย่างไรจะทำให้กระทรวงหลัก ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฐมวัยได้วางแผนงานและขับเคลื่อนแผนไปข้างหน้าร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

**นี่คือจุดแข็งของประเทศนี้** การตั้งและปรับองค์กรใหม่ เป็นไปอย่างรวดเร็วและอาจหาญ เป็นการออกแบบทั้งระบบบริหารจัดการอย่างบูรณาการข้ามกระทรวงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งระบบการทำงานให้เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่กำกับด้านนโยบาย ดังที่เรียกว่า Regulator เบ็ดเสร็จในตนเอง ตรงไปตรงมา โดยว่ากันที่กรอบมาตรฐานอย่างไร้เส้นสาย และที่สำคัญทำงานอย่างมีแผนและยุทธศาสตร์กำกับ

อีกก้าวหนึ่งที่น่าจับตามอง ก็คือการตั้งสถาบันพัฒนาครูปฐมวัยแห่งชาติ (NIEC) รวมวิทยาลัยรัฐเข้ากับวิทยาลัยเอกชน ซึ่งทั้งสองหน่วยงานนี้ก็ต้องทำงานร่วมกัน ภายใต้ร่มใหญ่ของยุทธศาสตร์การพัฒนาคู่มือปฐมวัยของชาติ ซึ่งเน้นไปที่คำว่า “มาตรฐานและคุณภาพ” ทั้งของผู้จัดการบริการ และครู

ในขณะที่ประเทศไทยนั้น การปฐมวัยเป็น “ดินแดนที่ไม่มีใครเป็นเจ้าของ” เป็นงาน “ฝาก” ของหลายกระทรวง บุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยมีจำกัดมากในแต่ละแห่ง ต่างคนต่างทำ ต่างมีตัวชี้วัดและมาตรฐานของตนเอง จึงมีลักษณะ “ซ้อนทับ” สิ้นเปลืองเวลาทำงาน สูญเปล่างบประมาณที่มีจำกัด

ตัวอย่างความซ้ำซ้อนระดับชาติคือ การมีกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการปฐมวัย 2 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2560 ซึ่งกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) มีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมการฯ เลขาธิการคืออธิบดีกรมส่งเสริมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งต่อมาตั้งคณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ 1) ในขณะที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2551 ตั้งคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ หรือ กพป. ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรีอีกท่านหนึ่งเป็นประธานคณะกรรมการฯ เลขาธิการคือรองเลขาธิการสภาการศึกษาที่เลขาธิการสภาการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ) มอบหมาย มีหน้าที่ “ประสานงานและบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหน่วยงาน เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในการพัฒนาเด็กปฐมวัยรวมอย่างครบวงจร ตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติการ ฝึกอบรม ดูแลปกป้อง คุ้มครอง และจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ฯลฯ” ต่อมาคณะกรรมการชุดนี้ก็จัดทำแผนและยุทธศาสตร์เด็กปฐมวัยเช่นกัน

ร่าง พ.ร.บ.การปฐมวัย พ.ศ. ... ที่คณะอนุกรรมการเด็กเล็กได้ร่วมกันพิจารณานำเสนอนั้น สาระสำคัญเพื่อให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับผู้มีอายุต่ำกว่า 8 ปีโดยรวมถึงทารกในครรภ์มารดาตั้งแต่ปฏิสนธิ เส้นทางการร่าง พ.ร.บ.การปฐมวัย พ.ศ. ... ฉบับนี้ยังอีกยาวไกล คงต้องลุ้นกันอีกนานนัก นักการศึกษาหลาย ๆ ท่านที่มาระดมกำลังทำงานด้วยใจบริสุทธิ์ ไม่หวังสิ่งใดนอกจากอยากเห็นการเปลี่ยนแปลงที่ตัวเด็กไทยของเรา หวังจริงๆ ว่าผู้บริหารบ้านเมืองจะมองภาพว่าการปฏิรูปที่จะเกิดประโยชน์ เกิดคุณภาพที่ตัวเด็กได้แท้จริงและยั่งยืนนั้น ต้องตัดสินใจทำอะไรและอย่างไรจึงจะทำให้การปฐมวัยในประเทศไทยพ้นสภาพวิกฤตที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน